

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til en ændring af § 5 i Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen, således at ventelisten på et pædagogisk udviklende dagtilbud ikke må overstige et nærmere fastsat antal måneder.

(Tillie Martinussen, Demokraterne)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke)

1. behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstilleren for at tage det vigtige spørgsmål op med sit forslag til Inatsisartutbeslutning om pædagogisk udviklende tilbud. Det er Naalakkersuisuts målsætning, at dagtilbud skal styrkes og udvikles i hele landet.

Forslagsstilleren tager udgangspunkt i den forståelse af loven om pædagogisk udviklende tilbud, at tilføjelsen af ”et loft” eller anden præcisering af lovens § 5, vil medføre, at kommunerne forpligtiges yderligere til at overholde lovens § 5, der fastsætter, at det påhviler den enkelte kommune at sikre det fornødne antal dagtilbud til alle børn i førskolealderen.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at den nuværende § 5, stk. 1 i loven om pædagogisk udviklende dagtilbud i førskolealderen allerede fastsætter, at kommunen er forpligtiget til at tilsikre tilstrækkelige dagtilbudsmuligheder, således at der ikke er venteliste. Den nuværende lov opererer dermed i udgangspunktet med 0 måneders ”loft” for venteliste.

Bestemmelserne i loven om ventelister skal derfor anses som ”undtagelsesbestemmelser”, der hjemler prioritering af ansøgere, i de tilfælde, hvor kommunen i den enkelte by/bygd, ikke på kort sigt kan sikre overholdelsen af lovens § 5, grundet stor og uventet tilflytning af børn / børnefamilier. Når en kommune konstaterer et sådant tilfælde, er kommunen dog forpligtiget til uden unødigt ophold at søge at tilsikre, at loven overholdes i videst muligt omfang. I praksis overholdes dette ikke alle steder, og der er ikke indskrevet sanktionsmuligheder over for kommunerne i lovgivningen. Dette må antages primært at være begrundet dels i økonomiske begrænsninger i kommunerne, dels i mangel på personale.

De nyeste tal fra 2015 at, der er i alt 416 børn på venteliste i de fire kommuner. 43 børn som er bosat i bygderne er på venteliste. Når man opgør det pr. kommune er der i Qeqqata Kommunian 37 børn på venteliste, heraf 34 i byerne og 3 i bygderne. I Kommuneqarfik Sermersooq er der 150 børn på venteliste, hvor alle er bosat i byerne. I Kommune Kujalleq er der 52 børn på venteliste, heraf 46 børn i byerne, mens der er 6 børn i bygderne på venteliste. I Qaasuitsup Kommunian er der 177 børn på venteliste, heraf 143 i byerne og 34 i bygderne. For at mindske problemet med personalemangel, blev dagtilbudsmedhjælperuddannelsen, som er en fjernbaseret uddannelse, startet af Perorsaanermik Ilinniarfik i december 2014.

Dette er også et led i Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi på førskoleområdet, ifølge hvilken der skal tilbydes decentral pædagogisk kortere uddannelse til ikke faguddannet personale. Dette især med personale i dagtilbud bygder som målgruppe.

IKIIN er i samarbejde med KANUKOKA og Uddannelsesstyrelsen begyndt med indsamling af data på førskoleområdet, hvor det skal vurderes, hvorvidt de nuværende personalenormeringer på området er hensigtsmæssige. Vurdering af personalenormeringer vil blive gennemført i løbet af 2016.

Da den nuværende lovgivning som nævnt allerede fastsætter, at kommunerne skal stille dagtilbud til rådighed, når der er behov herfor, er det Naalakkersuisuts opfattelse, at en præcisering af dette forhold ikke vil løse det bagvedliggende problem, hvorfor forslaget indstilles til forkastelse.